

כתובין בכל לשון — אין מצילין כיון שלא ניתנו לקרות בהן.

ואפילו הכי — גניזה בעו. אם בלו, גונזם מפני קדושתם.

רב חסדא מתריץ למעמיה, שכך אמר התנא: כל כתבי הקודש

בין שקורין בהן — נביאים.

ובין שאין קורין בהן — כתובים.

אף על פי שכתובין בכל לשון ואין קורין בהם — נמי מצילין, ופשיטא שהם טעונים גניזה.

והכי קאמר התנא בסיפא, שיש דבר חידוש ביחס לגניזה:

ומקק, רקבוביות, שלהן⁽⁶⁾, הנוצרות כתוצאה מאכילת התולעים — טעונים גניזה.

מיתבי לרב הונא, מברייתא מפורשת, האומרת:

היו כתובים תרגום וכל לשון — מצילין אותן מפני הדליקה.

תיובתא דרב הונא.

שמצילים אותם מן הדליקה אפילו בשבת מחמת קדושתם, למרות שלא ניתן לקרות בהן. ובסיפא אומרת המשנה הלכה חדשה ונפרדת, שהם טעונים גניזה. קשה:

השתא, לדברין, אפילו אצולי מצילינן בשבת לכתבי הקודש הכתובים תרגום ובשאר לשונות, ומקילים לצורך הצלתם באיסורי שבת.

אם כן, זה שאסור להפקירם בידיים וחייבים להביאם לגניזה — מיבעי למימר?!

אלא, מכח קושיה זאת, חוזרת בה הגמרא מההסבר הקודם בדברי משנתנו, ומבארת אותה כך:

רב הונא מתריץ למעמיה, ורב חסדא מתריץ למעמיה.

רב הונא מתריץ למעמיה, שכך אמר התנא במשנתנו: כל כתבי הקודש

בין שקורין בהם — נביאים.

ובין שאין קורין בהם — כתובים.

מצילין אותן מהדליקה.

כמה דברים אמורים שמצילין אותן בשבת — שכתובין בלשון הקדש. אבל אם היו

שבעל פה [ראה לעיל מהחזון איש [ס יג] שכתב כך]. וכתב השפת אמת שהפירוש הפשוט בגמרא הוא, שנחלקו אם כשאסרו לכתוב גזרו גם כן שלא יקרא בספר כזה כדי שלא יבא לכתוב.

6. הגמרא הוסיפה כאן על המשנה שטעונין גניזה מדובר על מקק הספרים, והביאור במשנה,

מתוך ספר שנכתב באיסור, לא שייך חשש זה? ותירץ, שהרב פורת סובר שסיבת האיסור היא כמו שהביא הבית יוסף [שם] מהירושלמי, שאם יקרא מתוך ספר בעל פה ויחסר או יוסיף יטעו בחסירות ויתרות.

עוד הקשו התוספות [ראה רש"ש שגורס ועוד] שתרגום מותר לקרא בעל פה. וכונתם, שלתרגום אין דין תורה שבכתב אלא תורה